RL
234
B34k

Burcuoglu

Kirklar Meclisi

KIRKLAR MECLİSİ

EN GÜZEL

BEKTAŞİ ŞİİRLERİ

Kemal Burcuoğlu **Mahmut Özay**

İÇİNDEKİLER

Birkaç söz, Yunus emre, Sait Emre, Abdal Musa, Kaygusuz Abdal, Hatayî, Pir sultan Abdal, Balım Sultan, Azmî, Kalender, Şahî, Himmet, Sersem Ali, Viranî, Ümmî Sinan, Koyun Abdal, Kul Nesimî, Kazak Abdal, Aşık Hasan, Kâtibî, Geda Musli, Gaybî, Dertli, Şîrî, Mir'atî, Syranî, Türabî, Yusuf Dede, Ceyhunı, Celâlî, Mefharî, Bosnavî, Genç Abdal, Nurî, Süleyman, Şakir, Zahmî, Edip Harabî, Samih Rifat, Rıza Tevfik, Tevfik Fikret, Sözlük.

Sahibi, Tâbi ve Nâşiri:

GAYRET KİTABEVİ, Ankara Caddesi, İstanbul

1952

İstanbul TAN Matbaası

KIRKLAR MECLİSİ

ENGÜZEL

BEKTAŞİ ŞİİRLERİ

GAYRET
GK
KİTABEVİ

PL
234
B39k

BİRKAÇ SÖZ

Bektaşilik; hiç şüphesiz devrini ikmâl etmiş ve bugün için ihyasında hiçbir lüzum ve fayda olmıyan manevî - içtîmaî bir müessesedir. Fakat bu; bektaşiliğin genel olarak Türk sosyal ve tefekkür tarihi çerçevesindeki öenemli rolünü inkâr etmek demek değildir.

Bektaşilik; zarif nükteleri, zeki ve müstehzi fıkraları, sade dil bakımından değil, müdafaaa ettiği inanç bakımından da çok dikkate şayan nefesleri; hülâsa topyekün edebiyatı ile idrâk ve iradeyi körleten, imanı tahakküm ve tasallut vasıtası haline getiren taassupla, kaba ve ham sofulukla asırlar boyunca mücadele etmiştir. Bektaşi edebiyatının bu mevzudaki münakaşası, ilmî salâhiyetleri dünyaca tanınmış olan otoriteler tarafından yapılmış ve bu sayfa artık kapatılmıştır.

Son otuz yıl içinde, Türk matbuatında Bektaşilik hakkında yayınlanan eserlerin sayısı hayli bir yekûn tutmaktadır. Biz bu küçük kitapla yeni bir iddiaya kalkışmış değiliz. Türk tefekkür tarihinde Bektaşilik edebiyatının çok önemli bir yer tuttuğuna kani olanlar gibi istedik ki; Bektaşilerce olduğu kadar hür fikir ve vicdan tarafdarlarınca da sevilen, her zaman zevkle tekrar edilen manzumeler bir araya gelsin. Bunu gönlümüzün dilediği gibi yapabildik mi?.. Hiç zan etmiyoruz; zevkler ve inançlar değişik olabilir çünkü.

Fakat okuyucuların bizim seçtiklerimizi de beğeneceklerini umuyoruz.

Şiirleri seçerken daha ziyade edebî değeri göz önünde tuttuk. Mamafih Bektaşilik inançlarını en güzel ifade eden örnekler de bizim kitaba aldıklarımız arasındadır, sanırız. Sözlerimize son vermeden, büyük sofi ve mütefekkir (Hacı Bektaş Veli) nin, tasavvuf vadisinde en güzel şiirler değerinde olan bir fıkrasını da şuracıkta kaydetmeden geçemedik:

1505332

ŞÜPHE VE İMAN

"Adam sağ tarafına baktı, üç şahıs gördü; bunlara sordu:

"Sizin adınız nedir?.. Makamınız kandedir?" Birisi dedi:

"Adım akıldır ve makamım baş ile beyin arasıdır." Diğeri dedi:

"Adım hayâdır; makamım yüz üstündedir." Öbürü dedi:

"Adım ilimdir; makamım göğüs içindedir."

Adam dedi:

"Gelin, yerli yerinize girin!"

Bunlar yerli yerine girince adam rahat oldu. Ondan sonra adam sol tarafına baktı, üç şahıs daha gördü. Bunlar çirkin, kötü kıyafetliydiler. Adam bunları görünce ürktü, heybetlerinden korktu. Onlara da sordu:

"Adınız nedir, makamınız kandedir ve size kim derler?"

Onlardan birisi:

"Adım öfkedir; makamım baş ile beyin arasındadır."

Adam dedi:

"O yer aklın yeridir. Senin orada yerin yoktur."

O şahıs cevap verdi:

"Ben girince o gider."

Diğeri dedi :

"Adım tamahtır; makamım yüz üstündedir."

Adam dedi:

"Orası hayânın yeridir; senin orada yerin yok."

O şahıs dedi:

"Ben gelince o gider."

Üçüncüsü dedi:

"Adım hasettir; makamım göğüs içindedir."

Adam dedi:

"O yer ilmin yeridir; orada yerin yoktur."

O şahıs dedi:

"Ben gelince o gider."

Ey benim aziz kardeşim; onun gibi, şüphe gelince iman gider, iman gelince şüphe gider."

★

Bu kitapcık, meraklılara küçük bir hizmette bulunabilirse ne mutlu bize.

Kemal Burcuoğlu Mahmut Özay

*
* *

(XIV)

— 1 —

YUNUS EMRE (*)

Şeyhimin illeri
Uzaktır yolları
Açılmış gülleri
Dermeğe kim gelür

Şeyhimin özünü
Severim sözünü
Mübarek yüzünü
Görmeğe kim gelür

Ahdile vefalar
Zevkile safalar
Bu yolda cefalar
Çekmeğe kim gelür

Ah ile göz yaşı
Yunus'un haldaşı
Zehirle pişen aşı
Yemeğe kim gelür

— 2 —

Yan yüreğim yan
Gör ki neler var
Bu halk içinde
Bize güler var

(*) Bektaşilik Yunus'tan sonra teessüs etmiştir. Fakat Bektaşi edebiyatının Yunus'tan müteessir olduğu muhakkaktır. Yunus'tan örnekler alınmasının sebebi budur.

Geldim sûzane
Şem'a pervane
Bakamazam cane
Bende asrar var

Gözleri giryan
Ciğeri büryan
Olmuşlar hayran
Divaneler var

Her kim pervane
Gelsün meydane
Bakmasun cane
Kimde hüner var

Gittik bu yola
Aşk ile bile
Gariplik ile
Bizi salar var

— 3 —

Sen bu cihan mülkünü
Kaftan kafa tuttun tut
Ya bu dünya malini
Oynayıben uttun tut

Sen Feridun haznesin
Nuşirvan genciyle
İletüp Karun malini
Sen maline kattın tut

Ömrün dilim bir ok idi
Yey içinde dopoolu
Dolmuş oka ne durmak
Ha sen anı attın tut

Bu cümle bir taamdır
Ağzında çiğnenmiş bil
Çiğnenmişe ne durmak
Ha sen anı yuttun tut

Âhır birgün ölürsün
Ölüm vardır bilürsün
Kamulardan ayrılup
Varup sinde yattın tut

Sen Süleyman köşküne
Taht kurup oturdun bil
Div, periye düpedüz
Sen hükümler ettin tut

Çün denize gark oldun
Boğazına geldi su
Deliv gibi dalınma
Ey biçare battın tut

Yüz yıllar hoşluğ ile
Ömrün geçerse Yunus
Son ucu bir nefesdür
Sen anı dükettin tut

— 4 —

Miskinlik ile gelsün
Kande erlik var ise
Merdivenden yiterler
Yüksekten bakar ise

Gönül yücede gezer
Dembedem yoldan azar
Dış yüzüne ol sızar
İçinde ne var ise

Ak sakallı bir hoca
Hiç bilmez kim hal nice
Emek vermesün hacca
Bir gönül yıkar ise

Sağır işitmez sözü
Kördür münkirin gözü
Gece sanur gündüzü
Güneşe bakar ise

Gönül Çalap'ın tahtı
Çalap gönüle baktı
İki cihan bedbahtı
Kim gönül yıkar ise

Sen sana ne sanursun
Kim ayruğa anu san
Dört kitabın mânası
Budur eğer var ise

YUNUS yoldan irmesün
Yüksek yerde durmasun
Sinle sırat görmesün
Sevdiği didar ise

*
* *

SAİT EMRE

(XIV)

1

Kakuben ne göresün
Gözün açılmayınca
Kimseyi ne bilesün
Sen seni bilmeyince
Nişan ayıt yolundan
Ya haber vir halünden
Bu yol sana yol virmez
Nişanın olmayınca

Bir nişan ayıtmagıl
Yoldan dava itmegil
İki cihan mekrinden
Tamam kurtulmayınca
Sorar isen yolunu
Uzat getür elünü
Bu yol sana yol virmez
Sen azat olmayınca
Hiç azat olmayasın
Azatlık bulmıyasın
Cümle sermayelerden
Elün boşalmayınca
Yola var yoldan kalma
Her türlü varlık alma
Sen seni yolda bilme
Yol tamam olmayınca
Çünki yol tamam ola
SAİT denize dala

Baki varlık kim kula
Varlık ol olmayınca

2

Zahir batın bir gerek
Birlik eri halinde
Dünya ahret bir adım
Aşk erinin yolunda
Zahirini bırakmış
Sıfat-ı aşka akmış
Küllî batına bakmış
Varlığı aşk elinde
Ayrılığı unutmuş
Birlik kendüde bitmiş
Varlığını garketmiş
Yağmur ile selinde
Kendi adın ayıtmaz
Kendüden kabul etmez
Bileliğin unutmaz
Ayrılık yok yolunda
Dirliğin aşka yazar
Varlıktan küllî bizar
Yolun yokluğa düzer
Yürür yokluk ilinde
Bu âşıklar mezhebi
Ayruk söz söyler gibi
Cümle ilim çelebi
Her türlü hallerinde
SAİT aydur zi dirlik
Dost ile olsa birlik
Ayrılmaksız bilelik
Bulmuş ruzigârında

*
* *

ABDAL MUSA

(XIV)

— 1 —

Ben hocamdan böyle aldım dersümi
Okur idim eliften baya deyu
Kimse bilmez şu dünyada sırrımı
Ta ezelden çağırırım Hû deyu

Kimi azadlayup kimi fakıdır
Kimin döğüp kimin söğüp okudur
Dediler bu meydan kimin hakkıdır
Kim dedi ki şu murdarı yu deyu

Evvel ekşi narken üzüm çoğ iken
Davut sofradayken biçak yuğ iken
İsmail'e inen kurban sağ iken
Kime dedi şu lokmayı soy deyu

Fatma ana can Ali'nin gülünü
Miraçtan inerken öpmüş elini
Hak, Yezid'e kokturmadı gülünü
Muahmmed'in yadigârı bu deyu

ABDAL MUSA'm anda bir dolu içtim
İçtim ol doluyu kendimden geçtim
Aşk ateşine yandım tutuştum
. . . . . (1)

— 2 —

Muhammed Ali'nin kıldığı davâ
Yok meydanı değil var meydanıdır

(!) Aslında bir mısra noksandır.

Muahmmed kırklara niyaz eyledi
Ar meydanı değil er meydanıdır

Kırklar özün bir araya kodular
Anlar cenazesin susuz yudular
Deveyi gördün mü gördüm dediler
Ört elin eteğin sır meydanıdır

Vardığın yerde ara bulasın
Gezdiğin yerlerde makbul olasın
Sakla sırrını kim settar olasın
Çek çevir kendini kâr meydanıdır

Ne diyeyim şu erkânı kurana
Yuf çekerler bu meydanda yalana
Üç yüz altmış merdiveni bilene
Kör meydanı değil gör meydanıdır

ABDAL MUSA SULTAN gerçek er ise
Ali'yi sevenler muhip yar ise
Hakk'ın maksuduna erem der ise
Urganı boynunda dâr meydanıdır

*
* *

KAYGUSUZ ABDAL

(XIV)

— 1 —

Âdemi balçıktan yuğurdun yaptın
Yapıp da neylersin bundan sana ne
Âdemi yarattın saldın cihane
Salup da neylersin bundan sana ne
Bakkal mısın teraziyi neylersin
İşin gücün yoktur gönül eğlersin
Kulun günahını tartup neylersin
Geçiver suçundan bundan sana ne
Katran kazanını döküver gitsin
Mü'min olan kullar cemâle yetsin
Yılana emreyle tamuyu yutsun
Söndürsün tamuyu bundan sana ne
KAYGUSUZ ABDAL'ım sözümüz budur
Her nerde çağırsam Hak anda hazır
Hep dûzaha koysan sana kim ne der
Yakma kullarını bundan sana ne

— 2 —

Yücelerden yüce gördüm
Erbabsın sen koca Tanrı
Âlem okur kelâm ile
Sen okursun hece Tanrı
Âsî kullar yaratmışsın
Varsın şöyle dursun deyu
Anları koymuşsun orda
Sen çıkmışsın uca Tanrı
Kıldan köprü yaratmışsın
Gelsin kullar geçsin deyü

Hele biz şöyle duralım
Yiğt isen geç a Tanrı

— 3 —

Söz başında zikredelim Allah'ı niyaz ile
Can ü gönülden gerek lâf değil bir söz ile
Ya ilâhi kapında birkaç dileklerim var
Hele şimdiki halde cengim var boğaz ile
Mâhazarrî lokmalar daim nasip kıl bize
Üç yüz otuz az yani yedi bin öküz ile
On bin koyun, bin deve, beş bin de su aygırı
Beş bin tavuk, bin ördek, dahi bunca kaz ile
Dane pirinç zerdeler, paça, tirit, gerdeler
Taze çevirme püryan, kaba helva koz ile
Fındık, fıstık, leblebi, zeytin, hevekle üzüm
On bin yahni, yumurta, biber eksek tuz ile
On bahçe elma armut, on dahi her türlüden
On dahi şeftaliden, zerdali, kiraz ile
Bunca türlü lokmadan olduğunca denildi
Şimdi mahbuplar gerek salınalar naz ile
Bin kız-oğlan, bin gelin, bin karavaş hizmetkâr
Onbin de Rum mahbubu, Beş bin Moğol kız ile
Hurî sıfat nigârlar, ilikleri âşikâr
Kirpikleri can alır şeker ağzında ezile
Yüz bin yiğit yanınca gürzün çeküp yürüsün
Yankulansın dağ u taş tablbâz avaz ile
Tabıl, zurna, borular hazretinde çalınsın
Müddei anı görsün ol çıkası göz ile
Otuz kubuz, kırk çeşte, elli kıl telli rebab
Hub çalınsın odalarda iki telli saz ile
Bunca sözü söyledik bize bâki kalır yok
KAYGUSUZ'a nazar eyle gel bir güler yüz ile

*
* *

HATAYÎ

(1485 - 1523)

1

Gönül ne gezersin seyran yerinde
Âlemde her şeyin var olmayınca
Olura olmaza dost deyüp gezme
Bir ahdine bütün yâr olmayınca

Yürü sofî yürü yolundan azma
İlin gıybetine kuyular kazma
Varup her dükkâna metaın çözme
Yanında mürşidin var olmayınca

Kalktı havalandı gönülün kuşu
Kavga gıybet etmek kötünün işi
Üstadın tanımaz bunda her kişi
Anın kim mürşidi er olmayınca

Varup bir kötüye sen olma nöker
Çarhına değer de dolunu döker
Ne Hüda'dan korkar ne hicap eder
Bir kötüde namus âr olmayınca

ŞAH HATAY'ım edem bu sırrı beyan
Kâmil midir cahil sözüne uyan
Bir baştan ağlamak ömredir ziyan
İki baştan muhip yâr olmayınca

— 2 —

Kırklar meydanına vardım
Gel beru hey can dediler
İzzet ile selâm verdim
Gir işte meydan dediler

Kıklar bir yerde durdular
Otur deyu yer verdiler
Meydana sofra kurdular
Lokmamıza ban dediler

Sıdk ile tevhit edelim
Çekilip Hakk'a gidelim
Aşkın dolusun içelim
Kalalım mestan dediler

Kırkların kalbi doğrudur
Mü'min gönlünün evidir
Gelişin kandenberidir
Söyle behey can dedilier

Düşme dünya mihnetine
Talip ol Hak hazretine
Âb-ı kevser şerbetine
Parmağını ban dediler

Erenler kalbi ganidir
Yuduğu kalbi arıdır
Gelişin kandenberidir
Gel söyle ihvan dediler

Gördüğünü gözün ile
Beyan etme sözün ile
Neden sonra bizim ile
Olursun mihman dediler

Kalkıp sema'larla oyna
Açılıp pâk olsun ayna
Kırk yıl bu kazanda kayna
Dahi çıksın can dediler

Çık semâa bile oyna
Kalbin olsun bir âyine
Âlemi varlığa sayma
Bu manide şan dediler

Behey abdal nedir halin
Hakka şükret kaldır elin
Kesegör gıybetten dilin
Her kulu yek san dediler

ŞAH HATAYÎ konmuş burda
Tazece uğramış derde
Mürşitten açılır perde
Gör imdi ey can dediler

*
* *

6 inci ayın 15 de aldım
Cerkitaler sene 953
Ahmet gündüz

PİR SULTAN ABDAL

(1524 - 1576)

— 1 —

Güzel âşık cevrimizi
Çekemezsin demedim mi
Bu bir rıza lokmasıdır
Yiyemezsin demedim mi

Yemiyenler kalır nâçar
Gözlerinden kanlar saçar
Bu bir demdir gelir geçer
Doyamazsın demedim mi

Bu dervişlik bir dilektir
Bilene büyük devlettir
Yensiz yakasız gömlektir
Giyemezsin demedim mi

Çıkalım meydan yerine
Erelim Ali sırrına
Can ü başı Hak yoluna
Koyamazsın demedim mi

Âşıklar kara bahtlolur
Hakkın katında kutlolur
Muhabbet baldan tatlolur
Duyamazsın demedim mi

PİR SULTAN ABDAL şahımız
Hakka ulaşır rahımız
On iki imam katarımız
Uyamazsın demedim mi?

2

Derdim çoktur kangısına yanayım
Yine tazelendi yürek yaresi
Ben bu dertten kande derman bulayım
Meğer şah elinden ola çaresi

Türlü donlar giyer gülden naziktir
Bülbül cevreyleme güle yazıktır
Çok hasretlik çektim bağrım eziktir
Güle güle gelir canlar paresi

Benim uzun boylu servi çınarım
Yüreğime bir od düştü yanarım
Kıblem sensin yüzüm sana dönerim
Mihrabımdır kaşlarının arası
Didâr ile muhabbete doyulmaz
Muhabbetten kaçan insan sayılmaz
Münkir üflemekle çırağ söyünmez
Tutuşunca yanar aşkın çırası

PİR SULTAN'ım kati yüksek uçarsın
Selâmsız sabahsız gelir geçersin
Dilber muhabbetten niçin kaçarsın
Büyle midir yolunuzun türesi

3

Şecaatin varsa kalbinde sakla
Nasihatim dinle sakın gururdan
Bir işin önünden sonunu yokla
Nasihatim dinle sakın gururdan

Hünerin var ise yerini devşir
Bir söz söyliyecek kalbinde pişir

Ululanmak bir Mevlâya yaraşır
Nasihatim dinle sakın gururdan

Hatırın yıkarlar hatır yıkınca
Göz yaşı yenilmez taşıp akınca
El elden üstündür arşa erince
Nasihatim dinle sakın gururdan

Oku asılanın yayı yasılur
Gaziler kılıcı arşa asılur
Gurur ile kahramanlar basılur
Nasihatim dinle sakın gururdan

PİR SULTAN'ım ululer izin izle
Kemliği terkedüp eyliği gizle
Hasmın karıncaysa merdâne gözle
Nasihatim dinle sakın gururdan

*
* *

BALIM SULTAN

(? - 1516)

1

Biz Urum abdallarıyız
Maksudumuz yârdır bizim
Geçtik zinet kabâsından
Gencinemiz erdir bizim

Daim kılarız biz zârı
Harceyleriz elde varı
Dost yoluna verdik seri
Münkirimiz hordur bizim

Aşk bülbülüyüz öteriz
Rah-ı Hak'ka yüz tutarız
Ma'na gevherin satarız
Müşterimiz vardır bizim

İstivayı gözler gözüm
(Seb'ulmesânî)'dir yüzüm
(Enelhakk) ı söyler sözüm
Mi'racımız dârdır bizim

Haber aldık Muhammed'den
Geçmişiz zat u sıfattan
BALIM nihan söyler zattan
İrşadımız sırdır bizim

*
* *

AZMÎ

(XVI)

Yeri göğü ins ü cinni yarattın
Sen ey mimar başı eyvancı mısın
Ayı, günü, çarhı, burcu varettin
Ey mekân sahibi rahşancı mısın

Denizleri yarattın sen kapaksız
Suları yürüttün elsiz ayaksız
Yerleri temelsiz göğü direksiz
Durdurursun acep iskâncı mısın

Kullanırsın kanadsızca rüzgârı
Kürekle mi yaptın sen bu dağları
Ne yapıp da öldürürsün sağları
Can verüp alırsın sen cancı mısın

Sekiz cennet yaptın sen âdem içün
Adın büyük bağışla anın suçun
Âdemi cennetten çıkardın niçün
Buğday nene lâzım harmancı mısın

Bir iken bin ettin kendi adını
Görmedim sen gibi iş üstadını
Yaşardırsın kurudursun odunu
Sen bahçevan mısın ormancı mısın

Cibril'e perde altında söylerdin
İnüp Beytullah'ta kendin dinlerdin
Bu ateşi cehennemi neylerdin
Hamamın mı var külhancı mısın

Hafaya çekilüp seyrana durdun
Aklı ermezlerin aklını urdun
Kıldan ince köprü yaptın da kurdun
Akar suyun mu var bostancı mısın

Bu kışlara bedel bu yazı yaptın
Evvelbahara karşı gözü yaptın
Mîzanı iki göz terazi yaptın
Bakkal mısın yoksa dükkâncı mısın
Kazanlarda katranların kaynarmış
Yeraltında balıkların oynarmış
On bu dünya kadar ejderin varmış
Şerbat mi satarsın yılancı mısın
Esirci misin koydun cehenneme arap
Hoca mısın okur yazarsın kitap
Aslın kâtip midir görürsün hesap
İhtisabın mı var yok hancı mısın
Yüz bin tamum olsa korkmam birinden
(Rahman) ismi nazil değil mi senden
Gaffar-üz-zünubûm demedin mi sen
Af et günahımı yalancı mısın
Beni af eylesen düşen mi şandan
Şahlar bile geçer böyle isyandan
Ne dökülür ne eksilir haznenden
Af et günahı mı yalancı mısın
Şanıma düşer mi noksan görürsün
Her gönülde otursun yürürsün
Bunca canı alıp gene verirsin
Götürüp getiren karvancı mısın
Bilirsin ben kulum sen sultanımsın
Kalbde zikrim dilde tercümanımsın
Sen benim canımda can mihmanımsın
Gönlümün yârisin yabancı mısın
Beni delil eyler kendin söylersin
İçerden AZMÎ'yi pazar eylersin
Yücelerden yüce seyran eylersin
İşin seyran kendin sayrancı mısın

*
* *

ŞAHÎ

(XVI)

Kurbanlar tığlanup gülbank çekildi
Gaflet uykusundan uyana geldim
Dört kapu sancağı anda dikildi
Üryan büryan olup meydana geldim
Evvel eşiğine koydum başımı
İçeri aldılar döktüm yaşımı
Erenler yolunda gör savaşımı
Can ü baş koyarak kurbana geldim
Ol demde uyandı batın çırağı
Üç adım ileri attım ayağı
Rehberim boynuma bentettiği bağı
Koç kurban dediler îmane geldim
Dört kapu selâmın verüp aldılar
Pirin huzuruna çekip geldiler
El ele el Hakk'a olsun dediler
Henüz ma'sum olup cihana geldim
Pirim kulağıma eyledi telkin
Şah-ı velâyete olmuşuz yakîn
Mezhebim Ca'fer-i Sâdık-ul-metîn
Allah dost eyvallah peymana geldim
Özüm dârda yüzüm yerde durmuşum
Muhammed Ali'ye ikrar vermişim
Sekahüm hamrini anda görmüşüm
İçip kanakana mestane geldim
Yolumuz On iki İmam'a çıkar
Mürşidim Muahhammed Ahmed-i Muhtar
Rehberim Ali'dir sahip Zülfikar
Kulundur ŞAHİYA dîvâna geldim

* * *

KALENDER

(XVI)

Dün gece seyranda bâtın yüzünde
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'yi gördüm
Elfi taç başında nikap yüzünde
Aslı imam, nesli Ali'yi gördüm

Geçti seccadeye oturdu kendi
Cemali nurundan çırağ uyandı
İşaret eyledi sâkîler sundu
Bize Hak'tan gelen doluyu gördüm

İçtim ol doludan aklım yitirdim
Çıkardım kisvetim ikrar getirdim
Menzil gösterdiler geçtim oturdum
Kemend ile bağlı belimi gördüm

Mürşit eteğinden tutmuşum destim
Bu idi muradım erişti kasdım
Bilmem sarhoş muyum neyim, ben mestim
Erenler verdiği dilimi gördün

Kalender ABDAL'ım koymuşum seri
Şükür kurban kestim gördüm didarı
Erenler serveri, gerçekler eri
Sultan Hacı Bektaş Veli'yi gördüm

*
* *

HİMMET

(XVI)

1

Eğer dosttan belli haber sorarsan
Sana haber versin seher yelleri
Dost illeri kanda deyu ararsan
Sana haber versin seher yelleri

Baharı açıldı mı güllerinin
Feryadı var mıdır bülbüllerinin
Doğru yolun bilir dost illerinin
Sana haber versin seher yelleri

Aşkımın ateşi tutuşup yandı
Dud-ı ahım feleklere dayandı
Kandedir der isen güzel Efendi
Sana haber versin seher yelleri

Derviş HİMMET kendin hayran eylemiş
Yıkıp suret mülkün viran eylemiş
Canan illerini seyran eylemiş
Sana haber versin seher yelleri

— 2 —

Vakt-i seherde
Açılur perde
Düştüğüm derdde
Derman sendedir

Düşmüşüm kaldır
Minnetim oldur

Ağlarım güldür
Derman sendedir

Benim biçare
Kaldım âvare
Yürek pür yare
Derman sendedir

Nefs-i zalimi
Gözle halimi
Sundum elimi
Derman sendedir

DERVİŞ HİMMET'e
Çare vuslete
Derd ü firkate
Derman sendedir

*
* *

SERSEM ALİ BABA

(? - 1569)

1

Sofi yıkma kalbi viraneleri
Ezelden anların hali haraptır
Niçin ta'nedersin rindaneleri
Kan değil içtikleri şaraptır

Bendeyiz Haydar-i Kerrar-ı aşka
Sâikleriz dergâh-ı esrar-ı aşka
Sabitkademleriz ikrar-ı aşka
Sizce hata amma bizce sevaptır

Masivadan meylimiz yok varlığa
Mansur gibi rızamız var darlığa
Sofi sen karışma bu pazarlığa
Aklın ermez bu bir başka hesaptır

— 2 —

Uyan ne yatarsın şafak söküldü
Hep niyazlar kabul olur sabahtan
Hakk'ın divanına cümle çekildi
Mü'minler maksadın buldu sabahtan

Gönül pervaneveş yandı tutuştu
Aşkın kazanında kaynadı coştu
Seherde uyanan Hakk'a ulaştı
Gafiller gaflette kalır sabahtan

Kaddimiz dal olup iki büküldü
Gözümün gevheri yere döküldü
Dilberin hayali geldi dikildi
Derdimin dermanı gelir sabahtan

Gerçi kim bilirim noksanım çoktur
Huda'nın indinde zerrece yoktur
Söyliyene bakma söyleten Hak'tır
Kâmiller günahın bilir sabahtan

Sabahın hürmeti gelmez hesaba
Vasfını şerhetsem sığmaz kitaba
SERSEM ALİ serin koymuş türaba
Elhak deyüp secde kılur sabahtan

*
* *

VİRANÎ

(XVI)

Be yalancı felek yüze gülücü
Kani benim şah babamı neyledin
Verdiğini dönüp yine alıcı
Kani benim şah babamı neyledin

Niceler müştaktır yüzün görmeğe
Ayağın tozuna yüzler sürmeğe
Varup kademinde biran durmağa
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

Bu cihanda gerçek eren kalmadı
Bir dirlik dirildi her ki ölmedi
Geldi gitti anı her can bilmedi
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

Kutb-u cihan idi ol şah-ı Veli
Böyle gördük ana diyeli beli
Hulk-ı Muhammed'dir mürvette Ali
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

Evvel ahır nolacağın bilirdi
Erenler şahiydi hüküm kılurdı
Kâfirler görse îmane gelürdi
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

Be yalancı dünya sensin bilene
Maânî bilene gavvas olana
Lâ'net sana hergiz meyyâl olana
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

VİRANÎ'yim mürg-i dili salarım
Secde-i şükrümü ana kılarım
Ruhuna demine gülbank dilerim
Felek benim Şah Baba'mı neyledin

*
* *

ÜMMÎ SİNAN

(XVI)

Erenlerin sohbeti
Ele gelesi değil
İkrar ile gelenler
Mahrum kalası değil
İkrar gerek bir ere
Göz açıp didar göre
Sarraf gerek gevhere
Nadan bilesi değil
Bir pınarın başına
Bir destiyi koysalar
Kırk yıl anda durursa
Kendi dolası değil
ÜMMÎ SİNAN yol âyan
Oluptur belki beyan
Dervişlik yolu heman
Taç ve hırkası değil

— 2 —

Acep hayran oldum aşka uyaldan
Yanıp püryan oldum aşka uyaldan
Uçtu rahat kuşu mihnet uyandı
Derde dükkân oldum aşka uyaldan
Sabredeyim dersem durmaz bu dilim
Söyler ozan oldum aşka uyaldan
Kimisi deli der kimisi uslu
Hakk'a seyran oldum aşka uyaldan
İlim hikmetiyle dolu vücudum
Aynı uryan oldum aşka uyaldan
SİNAN ÜMMÎ eder kalmadı bir gam
Özge sultan oldum aşka uyaldan

KOYUN ABDAL
(XVI)

Seni şaha gider derler
Gel gitme güzel kalender
Atan anan yüzün suyun
Terketme güzel kalender

Hacı Bektaş değil m-atan
Hünkâr Veli değil m-öten
Kerbelâ'da mekân tutan
Gel gitme güzel kalender

Sen Hacı Bektaş oğlusun
Şu âleme dopdolusun
Sen de bir erin oğlusun
Gel gitme güzel kalender

Yedilmez oldu yedekler
Kurulmaz oldu otaklar
Harp oldu kaldı çıraklar
Gel gitme güzel kalender

Bölük bölük oldu beyler
Dikildi sayvanlar tuğlar
KOYUN ABDAL durmuş ağalar
Gel gitme güzel kalender

* * *

KUL NESİMÎ

(XVII)

Ben yitirdim ben ararım yâr benimdir kime ne
Gâh giderim öz bağıma gül dererim kime ne

Gâh giderim medreseye ders okurum Hak için
Gâh giderim meyhaneye dem çekerim kime ne

Kelp rakip haram diyormuş şarabın bir katrasın
Saki doldur ben içerim günâh benim kime ne

Ben melâmet hırkasını kendim geydim eğnime
Âr ü namus şişesini taşa çaldım kime ne

Ah Yezid seccadeni al yürü mescit yoluna
Pir eşiği benim Kâbe'm kıblegâhım kime ne

Gâh çıkarım gökyüzüne hükmederim kaftan kafa
Gâh inerim yer yüzüne yâr severim kime ne

Kelp rakip böyle diyormuş güzel sevmek pek günah
Ben severim sevdiğimi günah benim kime ne

NESİMÎ'ye sordular ki yârın ile hoş musun
Hoş olayım olmayayım o yâr benim kime ne

— 2 —

Uykudan uyanmış şahin bakışlım
Dedim bayrom mıdır söyledi yok yok
Ak elleri elvan elvan kınalı
Dedim hayran mıdır söyledi yok yok

Dedim ne gülersin dedi nazımdır
Dedim kaşın mıdır dedi gözümdür

Dedim ay mı doğdu dedi yüzümdür
Dedim ver öpeyim söyledi yok yok

Dedim aydınlık var dedi aynımda
Dedim günahım çok dedi gönlümde
Dedim mehtap nedir dedi koynumda
Dedim ki göreyim söyledi yok yok

Dedim vatanın mı dedi ilimdir
Dedim bülbül müdür dedi gülümdür
Dedim NESİMÎ ŞAH dedi kulumdur
Dedim satar mısın söyledi yok yok

*
* *

KAZAK ABDAL

(XVII)

Ormanda büyüyen adam azgını
Çarşıda pazarda insan beğenmez
Medrese kaçkını softa bozgunu
Selâm vermeğe dervişan beğenmez

Âlemi ta'neder yanına varsan
Seni yanıltır bir mesele sorsan
Bir cim bile çıkmaz karnını yarsan
Camiye gelir de erkân beğenmez

Elin kapısında kul karvaş olan
Burnu sümüklü hem gözü yaş olan
Bayramdan bayrama bir tıraş olan
Berber dükkânında oğlan beğenmez

Dağlarda bayırda gezen bir yörük
Kimi timarlı sipahi kimi serbölük
Bir elife dili dönmiyen hödük
Şehristane gelir ezan beğenmez

Bir çubuğu vardır gayet küçücük
Zu'm-u fasidince keyfgetirecek
Zu'm-u fasidince keyfettirecek
Kırık çanağı yok ayaran içecek
Kahveye gelir de fincan beğenmez

Yaz olunca yayla yayla göçenler
Topuz korkusundan şardan kaçanlar
Meşe yaprağını kıyıp içenler
Rumeli Yenicesi dühan beğenmez
Aslında neslinde giymemiş hare
İş gelmez elinden gitmez bir kâre

Sandığı gömleksiz duran mekkâre
Bedestane gelir kaftan beğenmez
KAZAK ABDAL söyler bu türlü sözü
Yoğurt ayran ile hallolmuş özü
Köyden şehre gelse bir köylü kızı
İnci yakut ister mercan beğenmez

— 2 —

Eşeği saldım çayıra
Otlayıp karnın doyura
Gördüğü düşü hayıra
Yoranın da anasını
Münkir münafıkın huyu
Yıktı harabetti köyü
Mezarına bir tas suyu
Dökenin de anasını
Dağdan tahta indirenin
Iskatına oturarnın
Mezarına götürenin
İmamın da anasını
Derince kazın kuyusun
İnim inim inilesin
İnim inim inlesin
Kefenin diken iğnesin
Dikenin de anasını
Müfsidin bir de gammazın
Malı vardır da yemezin
İkisin meyit namazın
İkinisinin meyit namazın
Kılanın da anasını
KAZAK ABDAL nutkeyledi
Cümle halkı ta'neyledi
Sorarlarsa kim söyledi
Soranın da anasını

AŞIK HASAN

(XVII)

Eşrefoğlu al haberi
Bahçe bizim gül bizdedir
Biz de Mevlâ'nın kuluyuz
Yetmiş iki dil bizdedir
Erlik midir eri yormak
Irak yoldan haber sormak
Cennetteki ol dört ırmak
Coşkun akan sel bizdedir
Âdem vardır cismi semiz
Aptes alır olmaz temiz
Halkı dahleylemek nemiz
Bilcümle vebal bizdedir
Arı vardır uçup gezer
Teni tenden seçüp gezer
Canan bizden kaçup gezer
Arı biziz bal bizdedir
Kimi sofi kimi hacı
Cümlemiz Hakk'a duacı
Resul-ü Ekrem'in tacı
Aba, hırka, şal bizdedir
Biz erenler gerçeğiyiz
Has bahçenin çiçeğiyiz
Hacı Bektaş köçeğiyiz
Edep, erkân, yol bizdedir
Kuldur HASAN DEDE'm kuldur
Mânayı söyliyen dildir
Elif Hakk'a doğru yoldur
Çim ararsan dal bizdedir

*
* *

KÂTİBÎ

(XVII)

Sana bir nasihatim var
Hele gel yanıma kardaş
Uzaktan arayıp gezme
Gitme ilden ile kardaş

Yarar isen dosta yara
Bulasın derdine çare
Bir suyun geçidin ara
Gitmeyesin sele kardaş

İman eyle kıyamete
Düşmeyesin siyasete
Karga isen necasete
Ayırasan bala kardaş

Dünya bir acayip haldır
Kimi elif kimi daldır
Bu bir başka derin göldür
Düşmeyesin göle kardaş

KÂTİBÎ geldi urfana
Çok şükür olsun Süphan'a
Halin arzeyle sultana
Minnet etme kula kardaş

GEDA MUSLİ

(XVII)

Şol fena mülkünün vefası yoktur
Konan göçtü, nöbet bizim, yol bizim
Belâsı, kazası, mihneti çoktur
Murat bizim, istek bizim, hal bizim

Muhammed dininin yoktur şerikı
Odur âlemlerin mülkü mâliki
Tarikimiz Hacı Bektaş tariki
Hırka bizim, nemet bizim, şal bizim

Din Muhammed dini girdik gireriz
Tarikatte ikrarımız güderiz
Katarımız Hakk'a doğru yederiz
Katar bizim, yedek bizim, mal bizim

Bir daneyiz dane gibi biteriz
Tebdil olup aslımıza yeteriz
Aşk ehliyiz gülüstanda öteriz
Bülbül bizim, gülzar bizim, gül bizim

GEDA MUSLİ eder niçin ölürüz
Evvel ahır aslın böyle biliriz
Biz göçeriz gâh bu mülke geliriz
Meyyit bizim, götüren biz, sal bizim

*
* *

GAYBÎ SUN'ULLAH

(XVII)

Gönül gitti elimden
Eele giresi değil
Hallak ile bir oldu
Artık öelsi değil

Ol bir ile bir olan
Cümle âleme dolan
Böyle sultanlık kılan
Kulluk kılası değil

Erişmeden vahdete
Vahdetteki lezzete
Girerse de cennete
Lezzet bulası değil

Dost iline girmiyen
Varın dosta vermiyen
Hakk'ı bunda görmiyen
Yarın göresi değil

İkiliği silmiyen
Hakk'ı bunda bulmıyan
GAYBÎ kendin bilmiyen
Rabbin bilesi değil

DERTLİ

(1770 - 1847)

Ervah-ı ezelde evvelki safta
(Elest) hitabında ben (Belâ) dedim.
Koyma beni anasırda gılafta
Canım cemaline müptelâ dedim.

Ruhlar aşk deminden oldu mestane
Kimi küfre daldı, kimi îmane
Saf besaf olarak durdu divane
Kâfirler lâ dedi ben illâ dedim.

Ne çare (Kün) emri zuhura geldi
Eşya ve mahlûkat hep zâhir oldu.
Her ervah kendini bir yolda buldu
İman ü ikrarı ben sana dedim.

DERTLİ çok himmeten irşad olmadı
Sensiz mahşer yeri küşat olmadı
Çok nebiye vardım imdat olmadı
Şefaat kânısın Mustafa dedim.

— 2 —

Haraba kul olduk bezm-i âlemde
Âbad olsank da bir olmasak da bir.
Düştük çare nedir dâma âlemde
Âzat olsak da bir olmasak da bir.

Aşk oduna yanmış ciğer kebabız
Hicr ile giryanız dide pür âbız
Yapılmış yıkılmış hane harabız
Bünyat olsak da bir olmasak da bir.

Bir Şirin elinden aşk meyin içtik
Hak ile batılı fark edip seçtik
Varlık dağlarını deldik de geçtik
Ferhat olsak da bir olmasak da bir.

Ey DERTLİ âlemde biz şah-ı diliz
Haktan hakikatten âgâh-ı diliz
Tarik-i esrara hemrah-ı diliz
İrşat olsak da bir, olmasak da bir.

3

Sakiya meyinde nedir bu esrar
Kıldı bir katrası mestane beni
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var
Söyletir efsane efsane beni.

Ref'et nikabını ey vech-i enver
Zulmette gönlümüz olsun münevver
Şarab-ı lâlinin lezzeti dilber
Gezdirir meyhane meyhane beni.

Aşıkın çok belâ gelir başına
Tahammül gerektir adu taşına
Şem-i ruhsarına, aşk ateşine
Yanmakta seyretsin pervane beni.

Bakmazlar DERTLİ'ye algındır diye
Hakikat bahrine dalgındır diye
Bir saçı Leylâ'ya vurgundur diye
Yazmışlar defter ü divane beni.

4

Girdab-ı mihnette kapandın kaldın
Vermedin bir yandan ses kara bahtım.
Anladım gafilsin, uykuya daldın
Deli poyraz gibi es kara bahtım.

Âlemde bir candan korkulmaz iken
Pençenden kimseler kurtulmaz iken
Aslana, kaplana yırtılmaz iken
Dedirttin tilkiye pes kara bahtım.

DERTLİYA çıkar mı bu işin ucu
Şimdi farkeden yok altını, tuncu ,
Evvel beğenmezken mesti, papucu
Verdirdin çarığa mes kara bahtım.

*
* *

ŞİRİ

(XVIII)

Cihan varolmadan ketm-i ademde
Hak ile birlikte yektaş idim ben
Yarattı bu mülkü çünkü o demde
Yaptım tasvirini nakkaş idim ben

Anasırdan bir libasa büründüm
Nârü bad ü hâk ü âptan göründüm
Hayr-ül-beşer ile dünyaya geldim
Âdem ile bile bir yaş idim ben

Âdemin sulbünden Şît olup geldim
Nuh-u nebi olup Tufan'a girdim
Bir zaman bu mülke İbrahim oldum
Yaptım Beyt-ullah'ı taş taşıdım ben

İsmail göründüm bir zaman ey can
İshak, Yakup, Yusuf oldum bir zaman
Eyyup geldim çok çağırdım el'aman
Kurt yedi vücudum kan yaş idim ben

Zekeriya ile beni biçtiler
Yahya ile kanım yere saçtılar
Davut geldim çok peşime düştüler
Mühr-ü Süleyman'ı çok taşıdım ben

Mübarek asâyı Musa'ya verdim
Ruh-ül-kudüs olup Meryem'e erdim
Cümle evliyaya ben rehber oldum
Cibril-i Emin'e sağdaş idim ben

Sulb-ü pederinden Ahmed-i Muhtar
Rehnümalarından erdi Zülfikar
Cihan varolmadan Ehlibeyt'e yar
Kul iken zat ile sırdaş idim ben

Tefekkür eyledim ben kendi kendim
Mucize görmeden imana geldim
Şahımerdan ile Düldül'e bindim
Zülfikar bağladım tığ taşıdım ben

Sekahüm hamrinden içildi şerbet
Kuruldu aynicem ettik muhabbet
Meydana açıldı sırr-ı hakikat
Aldığım esrarı çok taşıdım ben

Hidayet erişti bize Allah'tan
Biat ettik cümle Resul-ul-lah'tan
Haber verdi bize seyr-i fillâhtan
Şahımerdan ile sırdaş idim ben

Bu cihan mülkünü devredip geldim
Kırklar meydanında erkâna girdim
Şah-ı velâyet'ten kemerbest oldum
Selman-ı pâk ile yoldaş idim ben

Şükür matlabımı getirdim ele
Gül oldum feryadı verdim bülbüle
Cemolduk bir yere Ehlibeyt ile
Kırklar meydanında ferraş idim ben

İkrar verdik cümle düzüldük yola
Sırrı faş etmedik asla bir kula
Kerbelâ'da İmam Hüseyin'le bile
Pâk ettim dameni gül taşıdım ben

Şu fenâ mülküne çok geldim gittim
Yağmur olup yağdım ot olup bittim
Urum diyarını ben irşat ettim
Horasan'dan gelen Bektaş idim ben

Gâhi nebi gâhi veli göründüm
Gâhi uslu gâhi deli göründüm
Gehi Ahmet gehi Ali göründüm
Kimse bilmez sırrım kallâş idim ben

Şimdi hamdü lillah ŞİRÎ dediler
Geldim gittim zatım hiç bilmediler
Sırrımı kimseler fehmetmediler
Hep mahlûk kuluna kardaş idim ben

*
* *

MİR'ATÎ

(XIX)

Amenna söyledik hem ıkrar ettik
Erenler bezminde lâşekçesine
Bağ-ı marifette yetiştik bittik
Buy aldık bir gülden çiçekcesine
Söylesem kelâmım gelmez takrire
Nutk-ı derunumuz sığmaz tefsire
İkrar verdik îman ettik bir pîre
Er evlâdı eriz gerçekcesine
Gel gönül ârif ol haddini bil sen
Semi'dir, basîrdir etme şek güman
(Elhakku azharu mineşşems) iken
Sofi inat eder eşekçesine
MİR'ATÎ sözlerin gizli muamma
Ülülebsar olanlara hüveyda
Elsiziz, dilsiziz, belsiziz amma
Gezeriz âlemde erkekçesine

2

Zincir kâr eylemez bizlere sofi
Bin can ile bir canana bağlıyız
Anlayıp bilmişiz emr-i marûfu
Ol baki-i Âdil Han'a bağlıyız
Lâmekândan bimekâna gelmişiz
Her bir sıfat ile mukim olmuşuz
Nokta-i sır (kâf) ü (nun) u bilmişiz
(Küllü men aleyha fan) a bağlıyız
Seçmedik yârımız ağyârımızdan
Kimse vâkıf değil esrarımızdan
Dönmedik MİR'ATÎ ikrarımızdan
Hacı Bektaş Pir sultana bağlıyız

* * *

SEYRANÎ

(XIX)

Hak yoluna gidenlerin
Asâ olsam ellerine
Er pîr vasfın edenlerin
Kurban olsam dillerine

Torunuyuz bir dedenin
Tohumuyuz bir bedenin
Münkir ile cenk edenin
Silâh olsam bellerine

Bir üstada olsam çırak
Bir olurdu yakın ırak
Kemiğimi yapsam tarak
Yâr zülfünün tellerine

Vücudumu kavursalar
Yönüm yâre çevirseler
Harman gibi savursalar
Muhabbetin sellerine

Vakit kalmadı durmağın
Kaldır SEYRANÎ parmağın
Deryaya akan ırmağın
Katre olsam sellerine

2

Muhabbet küpünün olsam şarabı
Yâr beni doldurup içer mi bilmem
Mamur olmak için gönül harabı
Bir mimar eline geçer mi bilmem

Olur mu âşıkın çile çekmezi
Olur mu çilenin boyun bükmezi
Helâl süte katmış haram pekmezi
Gönül muradetse seçer mi bilmem

Bülbüle gül yarar deveye diken
Mâşuktur âşıkın belini büken
Tarlasına haram tohmunu eken
Helâl mahsulünü biçer mi bilmem

Kimi mevtasına kefen biçmiyor
Kimi helâl rızkın yiyip içmiyor
Bu SEYRANÎ yavrusundan geçmiyor
Tanrı Seyranî'den geçer mi bilmem

3

Hüsne mağrur olma ey ruyi mahım
Niceler yokuştan inişten geçti
Kâr etmedi sana feryad ü ahım
Tir-i ahım kûh-i Keşiş'ten geçti

Seni bî mürüvvet seni bî vefa
Kim kime etmiştir ettiğin bana
Şimdi de yâr olmak istersin ama
Nideyim sevdiğim iş işten geçti

Benden sana izin ey yüzü âfet
Var kimi istersen eyle muhabbet
Şimdengeri sen sağ ben de selâmet
SEYRANÎ bu alış verişten geçti.

TÜRABÎ

(? — 1869)

— 1 —

Derd ü gamın gevherini bulmağa
Kasavet bahrine daldık bakalım
Ümidimiz vardır halâs olmağa
Girdab-ı mihnette kaldık bakalım

Takdire bağlanıp demişiz belî
İrade-i cüz'îden çekmişiz eli
Dümeni şikeste keşti-i dili
Nihayet engine saldık bakalım

Bir gürüha bende hem sırdaş olduk
Gâhi pest ü geda gâhi baş olduk
Harabat ehline ayakdaş olduk
Melâmet tablını çaldık bakalım
TÜRABÎ çâkettim âlemde özüm
Hatmettim bunda encam-ı sözüm
Bezm-i erenlerden hey iki gözüm
Mahfice teselli aldık bakalım

2

Bir şah ki hükmünde olmazsa muhkem
Dağıtır askeri hân üste gider
İşinin tedbirin bilmiyen âdem
Şaşırır tedbiri yan üste gider
Hakikatsiz âdem ne bilir kıymet
Dârat-ı devlette bulamaz kudret
Bir mert ki nâmerde ederse hürmet
Zayi olur emek nan üste gider

Vurup boyun eğme namert pâyine
Mevlâ gazap eder kalbi haine
Akıllı TÜRABÎ uyma laîne
Şaşırtır tedbirin can üste gider

3

Salma dil gemisin engine âşık
Erenler aşkına payan bulunmaz
Her yerde keşfetme sakın hakayık
Anı fehmeyliyen bir can bulunmaz

Ârifin halini tarif ne hacet
Efsane sözlerden eyle feragat
Kande göster bana sahipkeramet
Ali çoktur Şahımerdan bulunmaz

Muhtefi oldular âlemde erler
Kıymetsiz olmuştur ilm ü hünerler
Her kime sorarsan ârifiz derler
Benden özge baktım nâdan bulunmaz

TÜRABÎ cihanda olduk serseri
Fehmeden kalmamış dürr ü gevheri
Kimsenin kimseden yoktur haberi
Böyle bir acaip seyran bulunmaz.

*
* *

YUSUF DEDE

(XIX)

Arzumanım güzel şah'a
Gidem dedim gidemedim
Ham insanı yola talip
Edem dedim edemedim

Tarikat imiş küllisi
Tasdikten imiş gelmesi
Her biri bir dağ elması
Yudam dedim yudamadım

Bizim ile ceme geldi
Edebi erkânı gördü
Yular değil zincir kırdı
Yedem dedim yedemedim

Dağıldı dağlara düştü
Erkân gördü aklı şaştı
Bizim ile ceme düştü
Güdem dedim güdemedim

YUSUF DEDEM geldim şunda
Kazancın isterler anda
Meşayih kulunca ben de
Gidem dedim gidemedim.

*
* *

CEYHÛNÎ
(? — 1888)

— 1 —

Ey şah-ı velâyet Hayder-i kerrar
Kerrar oldu ismin keramet ile
Keramet sendenir gün gibi izhar
Esrarın söylenir rivayet ile

Rivayettir senden bürc-i şeriat
Şeriatten baît olmaz tarikat
Tarikatten ifşa olur hakikat
Hakikatin dilde şecaat ile

Şecaatin duydu CEYHUNÎ geda
Gedayı babından eyleme cüda
Cüda etmek değil lâyık şanına
Mürteza okunur tilâvet ile

— 2 —

Rah-ı hakikate dil oldu bende
Biz sırr-ı (illâ)'nın tevellâsıyız
Mert olan nâmerde olmaz şermende
Biz anların evvel teberrasıyız

Sirişk-i çeşmimden döner âsiyap
Yaş yerine gözden dökerim hunâp
Teşnediller bizden hep oldu sîrap
Biz kuru çeşmenin baş sakasıyız

CEYHUNÎ çok vakit gurbette kaldım
Ömür telef edip kuruyup kaldım
Şöylece temelden çürüyüp kaldım
Ceyhuni'yiz lâkin kum dery-sıyız

CELÂLÎ

(1815 - 1865)

Beni kınamayın Hakk'ı sevenler
Rüzgâr esmeyince dal ırganır mı
Küllî boş değildir aşka düşenler
Damla düşmeyince sel uyanır mı
Öyle bir Mecnun'um Leylâ'ya billah
Okunur ismimde harf-i Bismillâh
Alıştı her yanım hasbetenlillâh
Tanrıyı zikreden kul kınanır mı
Nice bin âlemin perverdigârı
Mevlâ'm her kuluna vermez bu kârı
Günbegün artıyor bülbülün zârı
Goncasız gülşene gül yamanır mı
CELÂLÎ'yi buldu Kırklar, Yediler
Erkân gösterdiler hizmet verdiler
Haşredek bu çarhı döndür dediler
Sormadım ki buna kol dayanır mı

— 2 —

Gönül ne gezersin dağda ovada
Ser verir âşıklar sırrı şay (i) olmaz
Dökme yüz suyunu her ocaklıya
Karga kırasından anka bay olmaz
Seksen bin nesepli bizim mezhepli
Doksan bin Mısırlı, Şamlı, Halepli
Yüz bin sofî zahit yüz bin edepli
Meyhanede bir sarhoşa tay olmaz
CELÂLÎ sen özün övme bezetme
Gayri kesten sakın yardım gözetme
Doğru dur kimseye keşkül uzatma
Her güzelin hoşafından pay olmaz

*
* *

MEFHARÎ

(XIX)

Yatardım gafletle bir güruh pîran
Duttular destimi kalk kalk dediler
Ne yatarsın böyle gözün aç bir an
Hayretle cihana bak bak dediler

Sarf etme hevaya eldeki varı
Farkeyle ne imiş yârı, agyarı
Erenler pîrine verip ikrarı
Şem'ine imanın yak yak dediler

Erkân kapısından içeri girdim
Erenler pîrine ben ikrar verdim
Muradımı aldım maksuda erdim
Kemer-best ol mengûş tak tak dediler

Mustafa'yken ismim MEFHAR dediler
Yetişti sakiler sundular kevser
Nuş edip çağırdım ya Ali, Kanber
Cümlesi mest olup Hak Hak dediler

*
* *

BOSMAVÎ

(XIX)

— 1 —

Dervişim deyip de meydana geldin
Varlığın terkedip geçebildin mi
Bu meydana geldin erkâna girdin
Bu erkânın sırrın seçebildin mi

Hakikat ehlinin doğrudur yolu
Muhabbetin gülü aşkın bülbülü
Hulk'u Muhammed'dir meşerebi Ali
Bu meşrepten şerbet içebildin mi

Pîre hizmet edip erkânın için
Bir amel kazanıp îmanın için
Aşk ile çalışıp öz canın için
Muhabbet hırkasın biçebildin mi

Varlıkla yoklukla pazar eyleyip
Küfr ile imanın hemyâr eyliyip
Kalbini arıtıp îmar eyleyip
Şek ile gümandan kaçabildin mi

Bunda neler vardır bir nazar eyle
Yahşi, yaman sakın sen alma dile
Nasihatin tutup BOSNAVÎ dinle
Can gözünü bilmem açabildin mi

— 2 —

Muhabbet kapısın açayım dersen
Açanla açtıran Ali'dir Ali
Hakk'ın cemalini göreyim dersen
Gören ile gösteren Ali'dir Ali

Muhammed Mustafa cihan serveri
Mi'raçta açıldı bu yolun sırrı
Kimseler bilmezdi Ali'den gayri
Bilenle bildiren Ali'dir Ali

Derviş ol gel kardaş düşme inada
Sâfî kıl gönlünü al küllî sada
Benliği terkeyle eriş murada
Erenle erdiren Ali'dir Ali

Muhammed Ali'dir Kırklar'ın başı
Anları bilmiyen nicolur işi
BOSNAVÎ akıttı gözünden yaşı
Akanla aktıran Ali'dir Ali

— 3 —

Behey kardaş yolumuza
Giremezsin demedim mi
Bizim gizli sırrımıza
Eremezsin demedim mi

Bu sırrı her kişi bilmez
Bilenler de haber vermez
Bu sırrı gayri göz görmez
Göremezsin demedim mi

Evvel bir mürşide ulaş
Akıt gözünden kanlı yaş
Yezit'ten kaç behey kardaş
Kaçamazsın demedim mi

Erenlerden bu bir name
Gezersin şark ile şame
Gel uy on iki İmame
Uyamazsın demedim mi

Üçler yediler erkânın
Bilenler sürer devranın
Kırklar deminde kurbanın
Kesemezsin demedim mi

Ali ismi Allah derler
Yüzüne secde ederler
Taş yerine baş koyarlar
Koyamazsın demedim mi

BOSNAVÎ ta ezelîden
Himmet almış ol Veli'den
Okur ilmini Ali'den
Duyamazsın demedim mi

*
* *

GENÇ ABDAL

(XIX)

Muahbbet kapısı açıldı bize
Bugün pîrler ile ülfetimiz var
Gelmesin kallaşlar meclisimize
Bizim erenlerle sohbetimiz var

Ayn-i cemde herkes muradın buldu
Donandı meclisler nur ile doldu
Hep erenler evliyalar cemoldu
Bu dem bayramımız seyranımız var

Pirler ocağında bizim yerimiz
Rızadayız taşra çıkmaz birimiz
Dolu kadeh sunar gani piripiz
Kevser şarabından işretimiz var

Pîrler huzurunda demler içildi
Kudret hazinesi anda açıldı
O meydana la'l ü gevher saçılaı
Erenler halidir hikmetimiz var

GENÇ ABDAL tekbir getirdim Allah
Güruh gülbank ile Allah eyvallah
Pir elinden giydik elhamdülillah
Başımızda tac-ı devletimiz var

*
* *

NURİ

(1825 - 1882)

Hakikat cayıdır cana
Bizim meyhanemiz şimdi
Sirişk-i âşıkan âsâ
Dolar peymanemiz şimdi

Ziya-yı şem'-i hûbane
Düşen ta haşredek yane
Ruh-ı dildar-ı canane
Döner pervanemiz şimdi

Bakar mı hüsn ü dârâya
Sala hu cam-ı sevdaya
Takıldı zülfü Leyla'ya
Dil-i divanemiz şimdi

Olanlar aşk ile yanık
Durur her kavline sadık
İçe peymaneyi âşık
Olur mestanemiz şimdi

Enisim NURÎ zar oldu
Kararım bikarar oldu
Habibim beyt-i yar oldu
Dil-i divanemiz şimdi

— 2 —

Almış girrıbanım destine felek
Çalar taştan taşa bikarar beni
Vacip oldu bana can verip ölmek
Bu dert iflâh etmez âhırkâr beni

Gezdiğimiz âheste sanmayın hasta
Mürg-i can kafeste gönül şikeste
Dil verdim rahmi yok bir çeşm-i meste
Ağlatır rüz ü şeb zâr ü zâr beni

NURÎ mey yerine nuşettim zehri
Tuttu ebr-i ahım mah-ı sipihri
El sözü, yar cevri, feleğin kahrı
Etti genç ömrümde ihtiyar beni

*
* *

SÜLEYMAN

(XIX)

Kömür gözlüm merhamet et halime
Cefa çekmek ise bu da yetiyor
Aşk ateşi şu sinemde korlandı
Ah ettikçe buram buram tütüyor

Üç nokta alnında âşikâr gördüm
Medhinde sûre-i Feth'i okurdum
Dilber ak göğüse seccade derdim
Dost kaşların mihrap bana yetiyor

(İnnafetahnalek) tahsinsin güzel
Sure-i (kâf, ha), (yasin)'sin güzel
Yan güller üstüne nisansın güzel
Bülbüller sahrada bayram ediyor

(Ayetlkürsi)'yi okur dilinde
Nurdan kadeh ile bade elinde
Asılsam da ölsem zülfün telinde
Siyah ebruların bin kan ediyor

SÜLEYMAN'ım öl ayrılma izinden
Gün doğmadan üç nur doğar yüzünden
Bin dertli dermanı bulur sözünden
Cihan o dilbere yanıp gidiyor

* * *

ŞAKİR

(XIX)

ıarab-ı (ledün)'den içen çeker dem
a (elest) bezminden mestaneler var
ade-i aşkı nuş eden âdem
irer mi mescide meyhaneler var

Meygede-i aşka giren ayılmaz
Varlık kumaşını meydana yaymaz
Dünyayı, âlemi zerreye saymaz
Zincir-i gam çeken divaneler var

Kemankeş olanın yayı yasılır
Pehlivan âlemde basar basılır
Erenler kılıcı arşa asılır
Bu meydanda bunca merdaneler var

Âlemi hazır bil bâtın ü zâhir
Olayım der isen bu yolda mahir
Harabat ehline hor bakma ŞAKİR
Defineye malik viraneler var

*
* *

ZAHMÎ

(XIX)

— 1 —

Ger sorarsan ârâmım
Lâmekândır durağım
Bilmek istersen namım
Bir noktadır sıbağım

Anla nasıl zevkim var
Fevkten fevke fevkim var
Her mahalde şavkım var
Ay ile gün çırağım

On ik bin yolum var
Yirmi sekiz elim var
Yetmiş üç bin dilim var
Doksan bindir kulağım

Bülbül tüyün yolardı
Gonca güller solardı
Cihan içre dolardı
Görünseydi ayağım

Her sıfatta sıfâtım
Nuh'ta gizli necatım
Hızır'a verdim hâyâtım
Hızr'a verdim hâyâtım
Zulemattır otağım

Âbitlere mâbudum
Sacitlere mescudum
Kasıtlara maksudum
Ne yakın ne ırağım

Her can içre cânânım
Ne küfrüm ne îmanım
Böyle küçük rühbanım
Arş ve kürsi kalpağım

ZAHMÎ sana çok demem
Hem vardır hem yok demem
Mutlak şu, kör, Hak demem
(HAK) kamu solum sağım

— 2 —

Gani Mevlâ'm düştüm aşkın od'una
Aşk od'una düştüm ciğerim kebap
Söyündürmez âp

Âp akıyor benim iki gözümden
Gözümden akan yaş hep olur şarap
Kerem et ya Rap

Kerem et ya Rabbi halim yamandır
Yaman oldu halim sana ayandır
Ayan oldu beyan... âhir zamandır
Âhir zaman oldu oku dört kitap
Bulasın sevap

Sevap ister isen seherde uyan
Uyan seher vakti alasın meydan
Meydana girmişim bu sinem uryan
Uryan olur sinem ey Âlicenap
Eyledim Hicap
Hicaptan başladım güzel feryada
Feryat eyliyorum dilim duada
Duadan ayrılmam dar-ı dünyada
Dünyada yok imiş ZAHMİYA sahap
Olmuşum türap

— 3 —

Talib-i Hak ermisin ya erenlerden misin
Yoksa kim rehber misin, rehberlenenlerden misin
Puta-i sırr-ı hakikatten sızılmış ehl-i dil
Mayesi gevher misin, gevherlenenlerden misin
Nice zat rah-ı Ali'ye cümle biat ettiler
Bende-i Hayder misin, Hayder'lenenlerden misin
Bazı münkir sureta erkân-ı Hak'tan dem vurur
Zümre-i Cafer' misin, Cafer'lenenlerden misin
Böyle eşara nazîre dil dolaştırmaklığa
ZAHMİYA söyler misin söylenenlerden misin

*
* *

EDİP HARABÎ

(XIX)

Daha Allah ile cihan yok iken
Biz anı var edip ilân eyledik
Hakk'a hiç bir lâyık mekân yok iken
Hanemize aldık mihman eyledik

Kendisinin ismi henüz yok idi
İsmi şöyle dursun cismi yok idi
Hiçbir kıyafeti resmi yok idi
Şekil verip tıpkı insan eyledik

Allah ile işte burda birleştik
Nokta-i amâya girdik yerleştik
Sırr-ı Küntü kenz'i orda söyleştik
İsm-i şerifini rahman eyledik

Âşikâr olunca zat ü sıfatı
(Kün) dedik var ettik bu semavatı
Birlikte yarattık hep kâinatı
Nam ü nişanını cihan eyledik

Yerleri gökleri yaptık yedi kat
Altı günde tamam oldu kâinat
Yarattık içinde bunca mahlûkat
Erzakını verdik ihsan eyledik

Asılsız fasılsız yaptık cenneti
Huri gılmanlara verdik zineti
Türlü vaitlerle herbir milleti
Sevindirip şâd ü handan eyledik

Bir cehennem kazdık gayetle derin
Lâf ateşi ile eyledik tezyin
Kıldan gayet ince kılıçtan keskin
Üstüne bir köprü mizan eyledik

Gerçi (kün) emriyle var oldu cihan
Arşı, kürsü gezdik durduk bir zaman
Boş kalmasın diye bu kevn ü mekân
Âdem'in halkını ferman eyledik

Ârif olan bilir sırr-ı müphemi
Izhar etmek için ism-i A'zam'i
Çamurdan yuğurduk yaptık Âdem'i
Ruhumuzdan bir ruh revan eyledik

Adem ile Havva birlik idiler
Ne güzel bir mekân bulduk dediler
Cennetin içinde buğday yediler
Sürdük bir tarafa pûyan eyledik

Âdem'le Havva'dan geldi çok insan
Nebiler, veliler oldu nümâyân
Yüz bin kere doldu boşaldı cihan
Nuh nebiyullah'a tufan eyledik

Salih'e bir deve eyledik ihsan
Kayanın içinden çıktı nagehân
Pek çokları buna etmedi îman
Anları hâk ile yeksan eyledik

Bir zaman Eshab-ı Kehf'i uyuttuk
Hazret-i Musa'yı Tûr'da okuttuk
Şît'e çulha yaptık bezler dokuttuk
İdris'e biçtirip kaftan eyledik

Süleyman'ı dehre sultan eyledik
Eyyub'a acıdık derman eyledik
Yakub'u ağlattık nalân eyledik
Musa'yı Şuayb'e çoban eyledik

Yusuf'u kuyuya attırmış idik
Mısır'da kul diye sattırmış idik
Züleyha'yı ana çattırmış idik
Zellesinden bend-i zindan eyledik

Davut peygambere çaldırdık udu
Kazadan kurtardık Lût ile Hud'u
Bak ne hale koyduk nar-ı Nemrud'u
İbrahim'e bağ ü bostan eyledik

İsmail'e bedel cenneten kurban
Gönderdik şadoldu Halil-ür-rahman
Balığın karnını bir hayli zaman
Yunus Peygambere mekân eyledik

Bir mescide soktuk Meryem anayı
Pedersiz doğurttuk orda İsa'yı
Bir ağaç içinden Zekeriya'yı
Biçtirip kanını rizan eyledik

Beyt-i Mukaddes'te Kudüs şehrinde
Nehr-i Şeria'da Ürdün nehrinde
Tathir etmek için günün birinde
Yahya'yı, İsa'yı uryan eyledik

Böyle cilvelerle vakit geçirdik
Bu enbiya ile çok iş bitirdik
Başka bir Nebi-yüz-Zişan getirdik
Anın her nutkunu Kur''an eyledik

Küffar-ı Kureyş'i ettik bahane
Muhammed Mustâfa geldi cihane
Halkı davet etmek için îmane
Mürteza'yı ana ihvan eyledik

Ana kıyas olmaz asla bir nebi
Nebiler şahıdır Hâkk'ın habibi
Dünyanın ukbanın odur sebebi
Biz onu Nebi-yyüz-zişan eyledik

Hak Muhammed Ali ile birleştik
Hep beraber (Kabe kavseyn) e gittik
O makama pek çok muhabbet ettik
(Leylet-el esra) yı seyran eyledik

Bu sözleri sanma her insan anlar
Kuş dilidir bunu Süleyman analar
Bu sırr-ı müphemi ârifan anlar
Çünkü cahillerden pinhan eyledik

Hak ile hak idik biz ezelîde
Ta ruz-ı (elest) te, (kalû belî) de
Mekân-ı Hüda'da bezm-i Celî'de
Cemalini gördük îman eyledik

Sözlerimiz bizim pek muhakkaktır
Doğan, ölen, yapan, bozan hep Hak'tır
Her nereye baksan Hak, mutlaktır
Ahval-i vahdeti beyan eyledik

Vahdet sarayına girenler için
Hakk'ı hakk-el-yakîn görenler için
Bu sırrı HARABÎ, bilenler için
Birlik meydanında cevlan eyledik

— 2 —

Kâf u nûn hitabı zahir olmadan
Biz bu kâinatın iptidasıyız
Kimseler vâsıl-ı didar olmadan
Ol (kabe kavseyn) in (evedna) sıyız

Yok iken Âdem'le Havva âlemde
Hak ile Hak idik sırr-ı müphemde
Bir gececik mihman kaldık Meyem'de
Hazret-i İsa'nın öz babasıyız

(Küntü kenz) sırrının olduk âgâhı
Aynelyakîn gördük cemalullahı
Ey hace bizdedir sırr-ı ilâhî
Hünkâr Hacı Bektaş fukarasıyız

Bize peder dedi tıfl-ı Mesiha
(Rabbi erini) diye çağırdı Musa
(Lenterani) diyen biz idik ana
Biz Tur-ı Sina'nın tecallâsınız

Zahida şanımız (İnnafetahna)
HARABÎ kemteri serseri sanma
Bir kılı kırk yarar kâmiliz amma
Bir kılı kırk yarar kâmiliz amma
Pirim Balum Sultan budalasıyız

*
* *

SAMİH RİFAT

(1874 - 1933)

Hezaran per açıp reng ü ziyadan
Üfûl etmiş güneş sahn-ı semadan
Şebistan-ı elem hâli sadadan
Gönül pürgirye hal-i inzivadan

Bu demdir tab'ımın devr-i melâli
Sever zulmetle gönlüm hasbihali
Sadalar duymanın var ihtimali
Karanlıklarda a'mak-ı hafâdan

İlâhî meşrebim vahdetperestim
Şarab-ı cilve-i hayretle mestim
O sagardır ki zinetsaz-ı destim
Dolar humhane-i Âl-i Aba'dan

Uzaktan yalvarıp ebr-i bahara
Derim gel şöyle meylet bir kenara
Hüseyn'inden haber ver kalb-i zâra
Eğer geçtinse deşt-i Kerbelâ'dan

Ne beklersin kılıp ey bad-ı şebhîz
Demadem turra-i ezharı tehziz
Getir lûtfeyle bir bûy-i dilâviz
Meşam-ı câne kabr-i Mürteza'dan

Ne mümkün sevmemek SAMİH Hüseyn'i
Kabûl eyler mi insan böyle şeyni
Resûl-ü Kibriya'nın nur-u ayni
Muazzezdir benimçin enbiyadan

*
* *

RIZA TEVFİK

(1868 - 1949)

Bana sual sorma cevap müşküldür
Her sırrı ben sana açamam hocam
Hakk'ın hazinesi darı değildir
Cami avlusunda saçamam hocam

Kayd-i âhiretle düşmem mihnete
Ben bunda memurum şimdi hizmete
Hayvan otlatırken gidip cennete
Sana hulle donu biçemem hocam

Mi'racı anlatma eşek değilim
Bildiğin kadar da melek değilim
Günahkâr insanım ördek değilim
Bu ağır gövdeyle uçamam hocam

Halka korku verme velvele salıp
Dünya ve âhiret bu köhne kalıp
Ben softa değilim cübbemi alıp
İmaret imaret göçemem hocam

Ölümden ürker mi er olan kimse
Çoktan mazhar oldum ben hak nefese
Bu demi sürerken ecel gelirse
İşimi bırakıp kaçamam hocam

Şarabı menetme o değil hüner
Âşıkım badesiz başım pek döner
Gönlümde muhabbet ateşi söner
Özrüm var sade su içemem hocam

Nar-ı cehennemi önüme sürme
Günahımı döküp kaygılar verme
Kitapta yerini bana gösterme
Ben pek o yazıyı seçemem hocam

FEYLESOF RIZA'yım dinsiz anlama
Dini ben öğrettim kendi babama
Her ipte oynadım canbazım ama
Sırat köprüsünden geçemem hocam

*
* *

TEVFİK FİKRET (*)

(1868 - 1914)

Halûk'un Amentüsü

Bir kudret-i külliyye var ulvî ve münezzeh,
Kudsî ve muallâ; ona vicdanla inandım
Toprak vatanım, nev'-i beşer milletim... İnsan
İnsan olur ancak bunu iz'anla, inandım
Şeytan da biziz, cin de, ne şeytan, ne melek var;
Dünya dönecek cennete insanla inandım.
Fıtratta tekâmül ezelîdir, bu kemâle
Tevrat ile, İncil ile, Kur'an'la inandım.
Ebna-yi beşer birbirinin kaderşi... Hülya
Olsun, ben o hülyaya da bin canla inandım.
İnsan eti yenmez; bu teselliye içimden
— Bir an için ecdadımı nisyanla — inandım
Kan şiddeti, şiddet kanı besler; bu muâdât
Kan ateşidir, sönmiyecek kanla inandım.
Elbet şu mezar ömrünü bir haşr-i ziyahîz
Takibedecektir, buna imanla inandım.
Aklın, o büyük sâhir-i i'cazın önünde
Bâtıl geçecek yerlere hüsranla, inandım.
Zulmet sönecek, parlıyacak hakk-ı dırahşan
Birdenbire bir tabiş-i bürkânla, inandım.
Kollar ve boyunlar çözülüp bağlanacak hep
Yumruklar o zincr-i hurûşanla, inandım.
Birgün yapacak fen şu siyah toprağı altın,
Her şey olacak kudret-i irfanla... İnandım.

(*) Tevfik Fikret'in Bektaşiliği hakkında hiçbir kayd ve rivayet mevcut değildir. Biz de bu iddiada değiliz; ancak bütün Bektaşi edebiyatında tekrarlanan temel inançları Tevfik Fikret "Amentü" sü ile en veciz ve en ileri bir zihniyetle ifade ettiği içindir ki (Kırklar Meclisi) ni bu büyük şairle kapadık. **K. B. M. Ö.**

SON

SÖZLÜK

(Bu söztükte kelime ve deyimlerin tasavvufî manaları üzerinde fazla durulmamış, sadece şiirlerin anlaşılmasını kolaylaştıracak şekilde karşılıklar verilmiştir.)

A

Âbât: mamur, bayındır, şen.

Ab-ı Kevser: Kevser suyu, Kevser: cennette bir nehir

Âbit: ibadet eden.

Âdem: kutsal kitaplara göre ilk yaratılan insan. (Kâinat özü)

Adem: yokluk.

Âgâh: vakıf, haberdar

Âheste: yavaş.

Âhırkâr: en sonunda.

Âl-i Abâ: Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin.

Â'mak: derinlikler.

Anasır: ateş, hava, toprak, su.

Anka: ismi var, cismi yok efsanevî bir kuş

Ap: su

Ârâm: dinlenme.

Ârif: hakikati bilen.

Asâ: sopa, değnek.

Âsâ: gibi.

Asiyap: değirmen.

Âşikâr: belli.

Ayakdaş: Kadeh arkadaşı

Âyet-el-kürsi: Bakara Sûresinde (Kürsî) âyeti.

Ayıtmak: söylemek.

Ayine: ayna.

Ayin-i cem: içki ve muhabbet âlemi.

Ayn: göz

Ayne-el-yakin: görerek bilme; Hakk'a yaklaşma.

B

Bait: uzak.

Basîr: gören, görücü.

Bât: rüzgâr.

Bâtın: içyüz (Tanrı)

Beli: evet.

Bent: bağ

Beyt: oda.
Beyt-i mukaddes: Kudüs'te bir mabet.
Beytullah: Kâbe.
Bezm: Muhabbet meclisi, içkili meclisi.
Bezm-i celi: Tanrı'nın göründüğü meclis.
Biat: kabul ve tasdik etmek.
Bikarar: Kararsız.
Bimekân: yersiz.
Bimürüvvet: hayırsız.
Bivefa: vefasız, sözünde dürmiyan
Buy: koku.
Bünyat: temel.
Bürç: hisar kulesi, kule.
Bürkân: volkan.

— C —

Ca'fer-i Sadık: Tarikat mensuplarınca en ulu tanınan on iki imamdan biri.
Cay: Yer, mahal, taraf.
Cemal: yüz, Tanrı'nın tecellisi, görünmesi.
Ceme: (cemel) deve.
Cevr: Eziyet, sıkıntı.
Cibril: Cebrail; Tanrı ile peygamberler arasında vasıtalık yapan melek.
Cüda: ayrı.

— Ç —

Çâk olmak: parçalanmak, yarılmak.
Çalap: Tanrı.
Çarh: felek, dünya.
Çeşm: göz.

— D —

Dahleylemek: karışmak.
Dâm: tuzak.
Damen: etek.
Dâr: darağacı, sehpa.
Dârât: süs.
Define: hazine.
Demadem: daima, sık sık.
Delil: kılavuz.
Deliv: kova.
Derun: iç.
Dest: el.
Deşt: çöl.

Dil: gönül.

Dilâviz: gönül çekici, gönül okşayıcı.

Dildar: sevgili.

Dîdar: güzel yüz.

Divan: hüküm ve karar verecek meclis.

Dırahşan: paklak.

Dolu: rakı dolu kadeh.

Dört kapı: Şerait, tarikat Marifet Hakikat.

Dört kitap: Zebur, Tevrat İncil, Kur'an.

Dût: duman.

Dühan: tütün.

Düldül: Hazret-i Ali'nin atı.

Dür: inci.

Düzah: cehennem.

— E —

Ebna: oğullar.

Ebr: bulut.

Ehl-i beyt: Hazret-i Muhammed'in ailesi.

Elhak: doğrusu.

El-hakku-azharu mineş - şems: "Tanrı güneş gibi görülebilir" manasına.

Emr-i marûf: din gereğince yapılması lâzım olan emirler.

Encam: son, netice, âkibet

Enelhak: Ben Tanrı'yım (Hallâc-ı Mansur'un sözü)

Enîs: yakın.

Enver: çok nurlu, parlak

Erkân: usûl, âdap; yer, sıra.

Ervah: ruhlar.

Eshab: Hazret-i Muhammed'in yakın arkadaşları.

Eshab-ı kehif: Tanrı'nın birliğine inanıp da putperestlerin şerrinden bir mağaraya sığınan yedi şahıs. (Bu mağara Efez'de dir.)

Evedna: (Kâbe Kavseyn) e bak.

Ezel: en evvel.

— F —

Fâş (etmek): açığa vurmak.

Fatma ana: Hazret-i Muhammed'in kızı, Ali'nin karısı.

Fehm (etmek): anlamak.

Ferhat: Sevgilisi uğruna dağları yaran masal kahramanı.
Ferraş: döşeyen.
Feridun: zenginliği ile meşhur bir İran hükümdarı.
Fevk: üst, yüksek.
Firkat: Ayrılık.
Fıtrat: yaratılış.

— G —

Gaffar-üz-zünub: günahları bağışlıyan.
Gaflet: bilmezlik.
Gammaz: koğucu.
Ganî: zengin, cömert.
Gavvas: dalgıç.
Geda: dilenci.
Gencine: hazine, genc.
Gevher: elmas, kıymetli taş.
Giryan: ağlıyan.
Gılaf: kılıf.
Gılman: cennetteki genç delikanlılar.
Gıybet: aleyhinde konuşma.
Gülbank: Yüksek sesle hep bir ağızdan bağırma.
Güman: şüphe.

— H —

Hafâ: gizlilik âlemi.
Hafi: gizli.
Hâk: toprak.
Hakayık: hakikatler.
Hakkalyakîn: bir şeyi bütün özelliği ile bilme.
Hallâk: yaratıcı, Tanrı.
Hâli: boş.
Hân: hakan, hükümdar.
Handan: sevinçli.
Harabât: meyhane.
Hâre: ipek.
Hasbettenlillah: Allah rızası için.
Hasbihal: konuşma, sohbet.
Haşr: toplanma.
Hayder-i Kerrar: Hazret-i Ali.
Hemrah: yoldaş.
Hemyar: çok yakın dost.
Hayrülbeşer: Hz. Muhammed.
Heva: heves.
Hezeran: binlerce.
Hicap: utanç.

Hicr: ayrılık.

Hidayet: doğru yol, doğruluk.

Hızır: Musa zamanında yaşamış bir peygamber. Ölmezliğe eriştiği ve sıkıntıda olanlara hiç ummadıkları bir sırada yardım ettiği söylenir.

Hûban: güzeller.

Hulk: ahlak, huy.

Hulle: bir çeşit elbise.

Humhane: meyhane.

Hûnap: kanlı yaş.

Hurî: cennetteki güzel kızlar.

Huruşan: coşan, çağlıyan.

Hüsran: pişmanlık.

Hüveyda: belli, açık.

— İ —

İ'caz: âciz düşüren.

İhvan: kardeşler, yoldaşlar.

İllâ: inançta lüzum ve ısrar.

İmaret: medreselerde öğrencilere yemek dağıtılan mutbak.

İnnafetahnalek: Kur'an'da bir sûre.

İnziva: çekilip bir kenarda oturmak.

İrade-i cüz-î: insanın iradesi.

İskat: ölünün günahlarını afettirmek için yapılan dua töreni.

İstiva: müsavi olmak, eşit.

İz'an: anlayış.

İzzet ile: saygı ile.

— K —

Kabâ: elbise.

Kabe kavseyn: Peygamberin Hakk'a yakınlığı iki ok mesafesi kadar, yahut daha yakındı" manasındadır. (Necm sûresi, 9. âyet)

Kadem: ayak.

Kaf: eskilere göre dünyanın sınırını teşkil eden dağ.

Kâf, ha: Kur'an'da bir sûre.

Kâf u nun: (kün) var ol.

Kakımak: başa kakmak, tekdir etmek.

Kallaş: şimdi bu türlü, az sonra başka türlü söyliyen.

Kalu belî (belâ): Elestü birabbiküm hitabına ruhların cevabı: "Evet dediler"

Kân: maden.

Kande: nerde.

Kangı: hangi.

Kani: hani.

Kâr: iş, kazanç.

Karaveş: kul.

Karun: Hz. Musa'nın akrabasından çok zengin bir adam.

Kasavet: sıkıntı, üzüntü.

Kayd: düşünce, tasa.

Kelâm: söz.

Ketm: gizleme.

Kemankeş: okçu.

Kemer-best: kemerle bağlanmak.

Kemter: âciz, zavallı.

Kes: insan.

Keşkül: dervişlerin yemek kabı.

Keşti: gemi.

Kevn: varlık.

Kisvet: elbise.

Kınamak: ayıplamak.

Kırklar: Bektaşilerce, Hazret-i Fatma'nın evinde yapılan bir toplantıda Hazret-i Ali'den feyz alanlar. Bu toplantıya sonradan Hazret-i Muhammed de iştirak etmiştir.

Kûh: dağ.

Kutsî: kutsal.

Kutup: İleri ve kâmil insan, büyük mürşit.

Küllî: bütün.

Kllü men aleyha fan: ondan (Tanrı'dan) başka her şey ölür.

Kün: var ol.

Kuntü kenz: "Ben gizli bir hazine idim".

Kürsi: taht, arş; Tanrı'nın makamı.

— L —

Lâ: hayır.

Laîm: lanetli, şeytan.

Lâşek: şüphesiz.

Ledün: içyüz, Tanrı.

Leyle-tel-esra: miraç gecesi.

— M —

Maanî: manalar.
Mah: ay.
Ma hazarî: hazırda bulunuveren yiyecek.
Mahfi: gizli.
Mani: mana, anlam.
Masiva: Tanrı'dan başka her şey.
Matlap: dilek, istek.
Mekân: yer.
Mekr: hile.
Melâmet: kınamak; kınanmak.
Mengûş: küpe.
Mesacit: Mescitler.
Mescut: kendisine secde edilen.
Mesiha: Hazret-i İsa.
Mest olmak: kendinden geçmek, serhoş olmak.
Meşam: burun.
Meşayih: şeyhler.
Meşrep: huy, tabiat.
Meygede: meyhane.
Mihman: misafir.
Mi'raç: Hazret-i Muhammed'in Tanrı ile buluşması.
Muâdât: düşmanlık.
Muallâ: çok yüksek.
Muazzez: çok aziz
Muhip: sevgili, ahpap.
Muhkem: çok sağlam.
Muhtefi: gizlenmiş.
Mukim: oturan.
Müddei: iddia eden.
Müfsit: işe fesat karıştıran, iş bozan.
Münafık: Nifak sokan.
Münezzeh: tertemiz.
Münkir: inkâr eden.
Müphem: belli değil.
Müptelâ: tutgun.
Mürg: kuş.
Mürşit: doğru yolu gösteren.
Müştak: iştiyaklı, arzulu.

— N —

Nadan: cahil.
Nâcar: çaresiz.
Nagehan: ansızın.
Nalân: ağlıyan.
Nan: ekmek.
Nar: ateş.
Necaset: insan pisliği.
Nemet: keçe.
Nikap: yüz örtüsü, peçe.
Nöker: kul.

Nuş (etmek): içmek.

Nuşirevan: meşhur bir İran hükümdarı.

Nümayan: görünen.

— O —

Oniki imam:

1 — Ali
2 — Hasan
3 — Hüseyin
4 — Zeynelabidin
5 — Bâkir
6 — Cafer Sadık
7 — Kâzım
8 — Rıza
9 — Hadi
10 — Naki
11 — Askeri
12 — Mehdi

— P —

Pay: ayak.

Pâyan: nihayet, son.

Per: kanad.

Pervaneveş: Kelebek gibi.

Perverdigâr: Tanrı.

Pest: aşağı.

Peyman: yemin, and.

Peymane: kadeh.

Pinhan: gizli.

Puta: içinde maden eritilen kap.

Pûyan: dolu.

Pür-girye: Çok ağlıyan; çok kederli

— R —

Rabbi erinî: (Tanrım nerdesin?). Hazret-i Musa'nın hitabı. Tanrı, "lenteranî" beni göremezsin mukabelesinde bulunmuştur.

Rah: yol.

Rahman: merhameti çok; Tanrı.

Rahşan: parlak.

Ref' etmek: kaldırmak.

Rehnüma: yol gösteren.

Resûl-ü-Ekrem: Hazret-i Muhammed.

Revan etmek: saçmak.

Rind: Filozof tabiatli.

Ru: yüz.

Ruh: yanak.

Ruhsar: yanak.

Ruh-ül-kuruüs: Cebrail.

Rûz: gündüz.

Ruzigâr: zaman.

Rühban: papaslar; papas.

— S —

Sağar: kadeh.
Sağdaş: sağdıç.
Sahap: sahabeler, peygamberin yakın arkadaşları.
Sâhir: büyücü.
Sahn: Meydan.
Sakahüm hamri: Kevser şarabı.
Salâ: haydi gel diye bağırma.
Sayvan: çadır.
Seb-ul-mesani: Fatiha sûresi.
Sem'a: zikretmek.
Semavat: gökler.
Semî': işitici.
Ser: baş.
Settar: örten.
Server: başkan.
Seyir yeri: Rüya âlemi,: görünme yeri.
Seyran: rüya, görünüş.
Seyr-i fillah: Tanrı'yı görme.
Sin: mezar.
Sîne: göğüs.
Sîrap: doldurmak.
Sirişk: gözyaşı.
Siyaset (siyasete düş - mek): mahkemeye düşmek.
Sıbak: sözün öncesi.
Sıfat: sıfatlar.
Sipihr: kâinat, felek.
Sureta: görünüşte.
Süphan: Tanrı.

— Ş —

Şâd: sevinçli.
Şah-ı Merdan: yiğitler Şahı; Hz. Ali.
Şah-ı Velâyet: Velilerin şahı; Hacı Bekatşı Veli
Şam: akşam; batı.
Şayi olmak: duyulmak, söylenmek.
Şebistan: harem dairesi, yatak odası.
Şecaat: yiğitlik, mertlik.
Şem': mum.
Şep: gece.
Şephiz: gece vakti uyanıp kalkan.
Şerik: arkadaş, eş.
Şermende: utanmış, mahcup.
Şeyn (şin): Ayıp.
Şikeste: kırık

— T —

Tabı': huy, tabiat.
Tabiş: parlaklık.
Tablbaz: davulcu.
Takdir: kader, talih.
Tamu: Cehennem.
Ta'netmek: bet dua etmek, ilenmek.
Tay: denk, eşit, eş.
Teberra: Tanrıdan başka şeyden yüz çevirme.
Tecellâ: görünmek.
Tehziz: titretmek.
Teşne-dil: gönülden susamış, hasret çeken
Tevella: birisini dost edinmek (Hz. Ali hakkında)
Tezyin: süslemek.
Tilâvet: okunma; kutsal kitapların okunması.
Tîr: ok.
Tıfl: çocuk.
Tığlanmak: kesilmek.
Turra: zülüf.
Türe: kanun, âdet.

— U —

Ukba: ahiret.
Ulvî: yüksek.
Urfane: ârifane.
Urum diyarı: Anadolu.
Uryan: çıplak.

— Ü —

Üçler: Evliyalığın en yüksek derecesinde bulunan üç kişi.
Üfûl: sönmek, yok olmak.
Ül-ül-ebsar: Tanrı.

— V —

Vahdet: birlik; yalnızlık; teklik (kesret vahdetin zuhurundan başka bir şey değildir.)
Vâsıl: erişen.
Vebal: günah.
Vecih: yüz.

— Y —

Yahşi: iyi.
Yaman: kötü, zararlı.
Yankı: sesin aksetmesi.
Yasin: kur'an'da bir sûre.

Yediler: Üçlerden sonra gelen evliyalar.
Yeksan: bir, beraber.
Yektaş: bir taşta, ayni mahdende.
Yezit: Muaviye'nin oğlu. Hazret-i Hüseyn-i Kerbelâ'da şehit etmiştir.

— Z —

Zâhir: dış görünüş.
Zâr: inliyen.
Zi: hey.
Zille: (?) Zillet, aşağılık.
Zinetsaz: süsleyici.
Ziyahîz: ışık hızında.
Zülfikar: Hazret-i Ali'nin kılıcı
Zulemat: Karanlıklar.
Zu'm: kanaat, inanç.

İstanbul'da Ankara caddesinde 131 numaralı "Gayret" Kitaphanesinde satılan kitaplardan bazıları:

		Krş.
İspiritualizm - Ruh Ansiklopedisi	L. Kuday: S. Akay	500
Spiritualizm - Ruh Alemi	L. Kuday: S. Akay	500
Ruh ve Ölüm Ötesi	M. Ertuğrul	150
Abdulkadir Geylani	M. Ertuğrul	150
Muhiddini Arabî	M. Ertuğrul	250
Hazreti Ali	M. Ertuğrul	100
Ruhlar Konuşuyor	M. Afşaroğlu	150
Gönül Pınarından Damlalar	M. Afuaroğlu	100
Tevfik Fikret	Sabiha	200
Allah (nefîs ciltli)	Bedri Ruhselman	250
Haci Bayram Veli	M. Ali	150
Varidat Süleyman Çelebi	3 cilt	1000
Ruhlar Arasında (ciltli)	Dr. Bedri	400
Hakikat Yollarında 1 — 5	R. Balaban	250
Felsefe tarihi	R. Balaban	350
Tarih Boyunca Ahlâk	R. Balaban	300
Mezmurlar		50
İnsanlığın Başlangıçları (1 - 3)		100
Aziz Mahmut Hüdaî		25
Hazreti Muhammed Allahın Kulu ve Rusulu		600
Yaşayan Ölü, ciltli	Samiha Ayverdi	250
İnsan ve Şeytan, ciltli	" "	250
Yolcu Nereye Gidiyorsun?,ciltli	" "	350
Son Menzil (ciltli)	" "	250
Yusufçuk (ciltli)	" "	200
Ateş Ağacı (ciltli)	" "	200
Mabette Bir Gece (ciltli)	" "	200
Mesih Paşa İmamı (ciltli)	" "	300
Terez Etiyen (roman)	E. Knight	150
Büyük Ümitler (ciltli) 1 - 2 (roman	C. Dikens	600
Don Juan	M. Zevako	150
Aşk Bahçesi (ciltli)	B. Cahit	250
Ayten (ciltli)	B. Cahit	250

		Krş.
Hipnotizma (ciltli)	Dr. Janet	400
Siyasî Partiler	Niyazi	200
Yeni Türkçe Sözlük (ciltli)	Kemal	250
Çocuk Masalları 1 - 12 kitap (ciltli)		300
Osmanlıca Türkçe ve T. - Osmanlıca lugat (ciltli)		400
İngilizce Türkçe Redhouse lugatı		2500
Hep Bu Topraktan 5 cilt		500
Caz, Piyes.....		50
Bahtiyar Amca (Piyes)		50
Sebze Bahçesinde İsyan (Piyes)		30
İstanbul Albumu (ciltli, fotograflar)		300
Tenasül Hayatımızın Sırları		100
Bambi, Çocuk Masalı (ciltli)		300
Tesviyecilik		150
Radyoda Evin Saati		300
Çıplak Dansöz (Polis romanı)		15
Sabri Efendinin Gelini	E. Ekrem	50
Dinde, İlimde Ruya		100
Şarkı Güfteleri (1 - 2)		500
Kimya I.	Nakittin	150
Kimya II.	"	150
Kimya III.	"	150
Kimya Bakalayası	"	200
Asrî Kerem	Orhan Seyfi	100
Yıldızlar Arasında (sinema)	T. Aziz	150
Amelî Bankacılık		400
Rıza Tevfik		200
Jean d' Agréve (roman)		150
Kendi-Kendine Fotografcılık 1 - 2		75
Tornada diş çekmek Cark Cedvelleri		150
Tütüncülük, Tütün Hastalıkları	Z. Nafiz	250
Mustafa Reşit Paşa		250
İlim karşısında ırk		100
Elektrik Sanayide Tatbikat 1 - 3 (ciltli		500
Doğramacılık, Silicilik, Marangozluk		600
Ağaç, Ağaç İşleri Teknolojisi 1 - 2		350

		Krş.
Türkçe Lugat (ciltli)	Baha Bey	500
Türkçe - İngilizce Redhouse Büyük Lugat		2000
Bebek Beslemek	Dr. Cemal Zeki	100
Çocuk Düşürmek	" "	100
Gebelik, Doğum	" "	10\
Kadın Rahatsızlıkları	" "	100
Hocasız Usul Defteri	S. Nihat	150
Pratik Muhasebe	" "	150
Amelî Usul Defteri Tüccarî	"	150
Amerikan Usul Defteri	Kömürcan	150
İslâm Tarihi 1 - 10	H. Cahit	2500
Türklerin Tarihi Umumîsi 1 - 8	" "	2500
Tiryaki Sözleri	C.Şahabettin	150
Kara Davut 1 - 3	N. Nazif	750
Köroğlu 1 - 2	"	400
Deli Deryalı	"	350
Erkek Kız ve Zeyli Eş (roman)		500
Sönmüş Yıldızlar	R. Nuri	250
Gebelik	Dr. Besim Ömer	100
Çocuk Beslemek	" "	150
Nufus Meselesi	" "	75
Sanayi Hendese 1 - 2	Salih Murat	300
Otomobil, Traktör	Selahattin	250
Sanayi Demir Teknolojisi		300
Yaşamak mı Bu (roman)	K. Ragıp	200
Fergane Güzeli (roman)	C. Zeydan	300
Evladı Vatana		150
İngilizce Gramer (1 - 2)		350
Bankacılık, Banka Muhasebeleri	İ. Arapyan	250
Zoraki Tabip	Moliyer	50
Merakî	"	50
Yorgaki Dandini	"	50
Muhadderat (ciltli)	Fatma Aliye	300
Mehmetçik Avrupada		300
Nasrettin Hoca	Köprülü Fuat	150
Hava Edebiyatı		150

		Krş.
Adabı Muaşeret	Saffet Ziya	150
Çocuklarımızın İstidatları		50
Terbiye İrade		250
Şarlok Holmesin Sergüzeştleri		350
Felsefe - İlmi Ahval Ruh		200
Riyaziye Cep Muhtarası		150
Büyük İlmihal 1 - 16	İstanbul Müftüsü	1000
Kurandan Ayetler, Nesirler	Ömer Riza	500
Kuran dili, 1 - 9 Tevsir	Elmalı Hamdi	5000
Bektaşiliğin İç Yüzü 1 - 2		600
Bektaşi Şiirleri ve Nefesleri		300
Kuran-ı Kerim (ufak boy)		200
Kuran-ı Kerim (orta boy)		350
Kuran-ı Kerim (büyük boy)		750
Kuran, (büyük boy) Kaymak Kâğıt		1000
Tanrı Buyuruğu 1- 2	Ömer Riza	2000
Dinlerin Tarihi	" "	350
Baht Kitabı		100
Hz. Muhammedin Mektupları		150
Umumî Cep Atlası (Coğrafya)		100
Kadın - Erkek Hayatı		400
Asrî Demokrasiler 1 - 4	H. Cahit	1000
İngiltere Tarihi 1 - 5	" "	1500
Ruh ve Beden (tercüme)	" "	250
İlim ve Din (tercüme)	" "	300
Oğullarımız (tercüme)	" "	200
Kızlarımız (tercüme)	" "	200
Psikoloji (1 - 2	" "	500
Din Hayatının İptidaî Şekilleri 1 - 2	" "	500
Hürriyet	" "	250
Hürriyet Vicdan (tercüme)	" "	300
Senayi Nefisenin Menşeleri	" "	300
Niçin Aldatırlarmış	" "	250
Rusya Tarihi (tercüme)		400
Kenan Rufaî		400
Karolina 1 - 3 (roman)	tercüme	1000

		Krş.
Amber 1 - 3 (roman)	tercüme	900
Üç Aşk (tercüme)	Cronin	500
Yıldızlara Bakarken	"	350
Cennetin Anahtarı	"	350
Şahika	"	400
Gece Nöbeti	"	250
Aşk Emrediyor	"	400
Izdırap Kadını (tercüme'		250
Jak	Alphouse Daudet	400
Kibar Fahişeler	Balzac	400
Hep Senin İçin	P. Buck	300
Aşk mı, Gurur mu?		300
İntikam 1 - 2	Mişel Zevako	500
Kapitan 1 - 2	" "	500
Buridan	" "	350
Ecel Köprüsü	" "	300
Kahraman Kız	" "	500
Pardiyanlar 1 - 10	" "	2750
Borjia 1 - 3	" "	1000
Kanlı Saltanat 1 - 3	" "	750
Kıraliçenin Gerdanlığı	A. Düma	300
Josef Balsamo 1 - 2	"	1000
Haramon Gönülleri	"	300
Saray İntrikaları	Mişel Zevako	400
Paris Esrarı	E. Sü	300
Para	Emil Zola	400
Aşk Uçurumu	M. Yesan	200
Ben Hiç Sevmedim	E. İzzet	200
Sen de Seveceksin	E. İzzet	250
Zavallı Necdet	S. Nezihi	100
Marion	M. Baum	300
Sevememek	A. Maurois	250
Beethoven		300
Şopen		250
Timür		250
Küçük Kadınlar		250

RUH ANSİKLOPEDİSİ

SPİRİTUALİZM

Yazanlar:

İshak Lûtfi Kuday **Dr. Sevil Akay**

Spritualizm ve özü: Tek aslî din, dinlere, ruh felsefelerine, ideal ahlâk ve hayata dair incelemeler..... Spritualizm kollarında rastlanan tâbir ve ıstılahların izahları.... Ruhun varlığı, ebedîliği meselesi öbür âlemdeki durumu, âlemlerin değiştirmesi, tekâmül şekilleri, ruhların kâinat muvacehesinde vazifeleri, ruh ve madde münasebetleri, ruhlar arasındaki münasebetler, ruhların insanlarla olan münasebeti Spiritualizm, rüya ve sun'î rüya, manyetizme, telepati, fakirizm, teozofi - tasavvuf, okültizm, cin, melek, şeytan v.s.

Altı kısımdan ibaret takımı, Fiyatı: 500,

nefis ciltlisi 750 kuruş

Sahibi, Naşiri ve satış yeri:

Gayret Kitabevi, Ankara Caddesi — İstanbul

SPİRİTUALİZM

SPİRİTİZM — FAKİRİZM — MANYETİZM

Yazanlar:

İshak L. Kuday **Dr. Ali S. Akay**

İçindekilerden: Önsöz — Spritualizmin mahiyeti — Ruh nedir — Melyomluğum mahiyeti ve nevileri — Meşhur Medyomlardan Amerikalı dâhi A. b. Davis — Ruhlarla konuşulabilir mi - Nasıl konuşulur. — Muhtelif din ve felsefelerin Tanrı, hilkat ve ahîret telâkkileri — Rüyalar — Materyalizm — Maji ve Astroloji — Manyatizma ve Hipnotizma nedir, nasıl yapılır; Tedavideki rolleri — Değnekle yer altında Su, Petrol, Altın ve Gümüş gibi kıymetli madenler bulanlar — Spritizme ve Allan Kardec; Spiritizmin memleketimizdeki akisleri — İlâhî Vahiy — Yogizm, Fakirizm — Telepati — Klervayas — Opsesyon — Habis ruhlar — Mehdi akidesi ve Ahmedi Kaydanî (Yirminci asrın en büyük medyumu). Ölüm - Hayat v.s.

Dört yüz büyük sayfayı mütecaviz ve pek çok lüzumlu, faydalı olan bu kitap beş yüz kuruş fiyatla İstanbul Ankara Caddesinde "Gayret" Kütüphanesinde satılıyor. Taşraya taahhütlü posta ücretiyle altı liradır. Mütalâasını hararetle tavsiye ederiz.

Fiatı : 500, nefîs ciltlisi 750 kuruş

Sahibi, Naşiri ve satış yeri:

Gayret Kitabevi, Ankara Caddesi — İstanbul

6 – 5 – 953

aldım Bu kitabı

Ahegüngör

Gaylord
PAMPHLET BINDER
Syracuse, N. Y.
Stockton, Calif.

UCLA-Young Research Library
PL234 .B39k
yr
L 009 502 703 3